

Rysunek: „Elemka” (Wspomnienie)

NUMER INWENTARZA:

CMM/SM/3010

TYTUŁ:

Rysunek: „Elemka” (Wspomnienie)

AUTOR:

Michał Leszczyński-Lester

CZAS POWSTANIA:

przed 1951

TYP OBIEKTU:

rysunek

RODZAJ:

sztuka

WYSOKOŚĆ:

29.5 cm

SZEROKOŚĆ:

19.3 cm

WŁAŚCICIEL:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

SŁOWA KLUCZOWE:

morze, statki żaglowe, szkuner „Elemka”, Pigłtu

KOLEKCJA:

rysunek

MIEJSCE POWSTANIA:

Polska

MIEJSCE POZYSKANIA:

Gdańsk, Polska

MATERIAŁ:

papier, kredka

TECHNIKA:

rysunek – kredka

MAT. I TECH. OPISOWO:

papier, kredka

DZIAŁ:

Sztuki Marynistycznej

LOKALIZACJA:

magazyn

OPIS:

Michał Leszczyński-Lester (1906–1972) – marynarz i malarz. Pierwsze lekcje rysunku pobierał u matki, E. Leszczyńskiej, później u Ignacego Pinkasa. Po ukończeniu Szkoły Morskiej w Tczewie (1924–28) – gdzie jego kolegą był m.in. Karol Olgierd Borchardt – pływał jako oficer na statkach pełnomorskich, następnie pracował w porcie gdyńskim jako pilot. W latach 1933–34 studiował w ASP w Krakowie u Kazimierza Sichulskiego, Władysława Jarockiego, Józefa Mehoffera. Jako pierwszy oficer odbył rejs na „Zawiszy Czarnym” pod komendą gen. Mariusza Zaruskiego. Podczas II wojny światowej współorganizował stowarzyszenie oficerów polskiej Marynarki Handlowej w Londynie. Był kapitanem i armatorem kilku statków żaglowych. Od 1952 mieszkał na Jamajce, gdzie prowadził własną galerię malarstwa. Ilustrował książki, pisał i ilustrował rozprawy teoretyczne z zakresu sztuki. Członek brytyjskiej Royal Society of Arts. Wystawiał m.in. w warszawskiej „Zachęcie”, w Krakowie, Paryżu, Londynie, Nowym Jorku. „Elemka”, pierwotnie „Cap Nord”, został zbudowany w 1918 w Kanadzie. W 1934 zakupił go Liga Morska i Kolonialna do celów szkoleniowych. Statek odbył pod polską banderą tylko jeden rejs – do Aleksandrii w 1935 r. i ze względu na nieprzydatność do przewidzianych dlań zadań został sprzedany w 1938 roku armatorowi z USA. Sam Leszczyński tak wspominał swoje doświadczenia ze statkiem: Wiosną 1934 byłem zupełnie bez grosza i nie mogłem już płacić czynszu w Akademii. Postanowiłem wracać na morze, ale nie udało mi się znaleźć zatrudnienia. Jediną pracą, jaką dostałem, było zaprojektowanie i wykonanie żagli dla pięciomasztowego szkunera „Elemka”, nowo zakupionego jako statek szkolny Ligi Morskiej i Kolonialnej. Był to jeden z drewnianych statków towarowych „jednorazowego użytku” budowanych en masse w USA lub Kanadzie podczas I wojny światowej. Później płynąłem na nim jako trzeci oficer w pechową podróż z ładunkiem do Aleksandrii w Egipcie. Statek miał słabą dzielność morską i fatalnie przeciekał – mimo tak surowej oceny artysta dwukrotnie portretował „Elemkę”, zapewne ze względu na szczególne zamiętanie do statków żaglowych.

